

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefranse se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Metropolitul nostru.

Monitorul oficial ne-a adus scirea îmbucurătoare: că Maiestatea Sa Preabunul nostru Împărat și Rege s'a îndurat prea grațios a întări alegerea de metropolit, săvârșită la 29 Decembrie, 1898, în congresul nostru național-bisericesc.

Actul acesta preainalt ne umple inima de bucurie și de grațitudine totodată.

Văduvita noastră archidieceșă cu ținuta de adepți depune haina de jale, și ia măsuri de a primi cu demnitate pe mirele său iubit.

Metropolia noastră adepți aruncă haina de jale, și se pregătesc și ea de nuntă, căci în câteva zile va sosi în reședința metropolitană alesul clerului și al poporului, capul metropoliei noastre.

Actul maiestatic ne-a luat doliul, de aceea e mare bucuria noastră.

Bucuria această o manifestăm față cu corôna în semnul și forma eredită delă strămoșii noștri.

Am păstrat totdeauna loialitate, credință, fidelitate către dinastie și tron.

Gratitudinea noastră o trimitem și acum Maiestății Sale împăratului-rege pentru-că a luat haina văduviei, haina cernită de doliu de pe biserica noastră, și în locul aceleia i-a dat haina de mirsă, haina bucuriei, haina veseliei. Recunoștința suntem datorii guvernului Maiestății Sale, care în criza gravă, prin care a trecut în zilele din urmă, în multe griji pentru existența sa și prosperarea patriei, nu și-a uitat nici de biserica noastră, ci respectând dreptul ei autonom, a esoperat delă corônă întărirea concludului congresului nostru, prin care la scaunul de metropolit a ridicat pe Preasfințitul Sa Domnul episcop al Aradului Ioan Meșianu.

Ori-cât de odiosă ar fi fost firma actualului guvern pentru noi Români, și doră și pentru biserica noastră în unele cazuri concrete, un suvenir plăcut ne-a rămas delă actualul guvern în momentul schimbării firmei. anume de ministeriul Bánffy e legată întărirea alegerei de arhiepiscop și metropolit.

Ochii noștri sufletesci, inimile noastre sunt îndreptate în aceste momente spre noul metropolit.

Aprôpe o jumătate de veac a lucrat în biserică în pozițiuni distinse, iar de un pătrariu de veac ca cap al dieceșei Aradului.

Activitatea această binefăcătoare i-a asigurat recunoștință vecinică în analele bisericești, iubire în inimile credincioșilor, și stima ce trebuie să o aibă fiii credincioși către părintele lor iubit.

Deși înaintat în etate, bunul Dumneșeu l'a dăruit cu depline puteri sufletesci și trupesci.

Doritoriu de a ține cu mână tare frânele bisericești, ca ea în mersul său se nu abată delă canónele bisericești ortodoxe orientale; doritoriu de a ține cu mână tare cârja, toiagul păstoririi, ca lupii să nu intre în staulul oilor: noul metropolit află atât aici în archidieceșă, cât și în general în întregă metropolia, inimi calde, accesibile pentru lucruri bune, voință de fer de a lucra pentru conservarea instituțiilor bisericești, și pentru desvolta-

rea lor în spiritul liberal, în care ele au fost contemplate, caractere oțelite în fidelitatea către biserică, mai pe sus de toate însă o școlă, care în decurs de 25 de ani sub conducerea răposatului metropolit, s'a deprins a cerceta cu scrupulositate, care factor anume e chemat a decide meritoric în cauză, la decidere apoi cu scrupulositate s'a căutat după dreptate

Cu smerenie ne ridicăm glasurile către Dumneșeu și al îndurării, și în aceste momente aducem cuvinte de mulțumire pentru darurile, cari le-a vărsat asupra Preasfințitului Sale metropolitanului nostru.

Ferbinte muțamită aducem bunului Dumneșeu pentru darurile de până acuma, și-l rugăm, ca acelea să le estindă și în viitoriu asupra metropoliei noastre.

Dumneșeu să-l țină după cum totdeauna ne rugăm la sfânta evanghelie: în pace, întreg, cinstit, sănătos, întru zile îndelungate, spre a îndrepta drept cuvintele sfintei scripturi.

Biserica noastră trece prin grele cercări, e de lipsă ca neîntreruptă văgăhie, să asigure prosperarea ei, și această e condiționată delă pacea internă în sinul bisericești, delă întregitatea corporală și spirituală a metropolitului, și delă o conlucrare comună a tuturor factorilor în biserică.

Cu încredere privim în viitorul nostru. Zilele de văduvie au trecut.

Să îmbrăcăm toți haină de veselie, să îmbrăcăm toți haină de nuntă, să facem pregătirile, ca cu demnitate să primim pe mirele bisericești, cu demnitate să-l introducem în scaunul de metropolit, și înmuri de laudă, înmuri se veselie să răsune în bisericile noastre, căci grația monarhului preaiubit a ridicat starea de văduvie, a ridicat vacanța de pe biserica noastră.

Frumoșă egală îndreptărire în Austria.

Din Viena, din cercuri cehe, se transmite știrea de mai jos, care e o dovadă, că guvernul austriac face pas după pas înainte spre deplina egală îndreptărire a limbilor în Austria, cel puțin în provinciile cehe și Silezia. Iată știrea:

Acele instrucțiuni, pe cari ministrul președinte ca șef al ministerului de interne, le-a dat pe sama autorităților politice din Silezia, iar ministrul de justiție pe sama forurilor judecătorești de acolo, privitor la întrebuintărea limbilor, sunt acum estinse și asupra oficiilor financiare. În cuntesență aceste instrucțiuni obligătoare pentru toate aceste organe publice (foruri politice, judecătoria și oficii financiare), cuprind următoarele:

Depunerile la protocol (fasiunile) au să fie luate de autorități în limba partidei, a deponentului, și și la pertractări, partidele se folosesc de limba lor proprie.

Rezoluțiunile, judecățile, se dau partidelor în limba lor proprie.

Citațiunile, avisările, mandatele de solvire, se dau în limba partidei.

Libele de dare și tipărituri pe sama partidelor, au să fie ținute la dispoziție, pregătite în limba lor proprie.

Știrea această însă, nu a fost încă confirmată și oficios.

Noul cabinet.

O combinație transmisă ieri asupra formării cabinetului, spune, că în noul cabinet numai trei vor fi miniștri noi: Col. Széll, președinte de consiliu, Alexandru Plosz, la justiție, și Alexandru Hegedüs la comerț; încolo cei vechi: Ladislau Lukács finanțe, Dionisiu Perczel interne, Ignățiu Darányi agricultură, Iuliu Wlassics culte, bar, Fejérváry honveți, Manuil Széchenyi pe lângă M. Sa, și Ervin Cheh, ministru croat.

Nu mai încapă îndoială, că din punct de vedere al stabilirii păcii în criza politică din capitala ungară, M. Sa Monarhul a făcut cea mai înțeleptă alegere posibilă a persoanei care să conducă noul cabinet.

De Coloman Széll toți lăgă speranțe: „liberalii” din majoritate fiind-că e și el „liberal” din sinul lor; apoyaștii, fiindcă speră, că de nu aș, apoi ca mâne, are să urmeze fusiunea între ei și liberali, întrând dór' Apponyi în ministeriu; kossuthiștii, ei știu de ce, destul că îl salută ca pe „vestitorul păcii” (békehírók), semn că chiar și ei au gând să nu-i facă greutăți, ci să-l lase ca în pace să pótă guvernă. Până și — naționalitățile nemaghiare lăga cât de cât speranțe, că doră el va reforma legea electorală în sens mai bun și va readuce cât de cât domnia legilor în țară. Singuri tiszaiștii, cei de 30 de ani totdeauna atotputernici, stau cam strîmbând din nas, că Széll nu le e chiar sluga plecată. Dar gură nu prea fac, căci totuși e și el din „de-ai lor”...

Intru cât va satisface noul șef de cabinet speranțele acestea multiple, e taina viitorului, taină însă care nu va rămânea multă vreme taină.

Diarele kossuthiste de aș, d., p. încep deja să arunce stropi de apă pe o parte a speranțelor.

Odinióră și acuma.

Ca ilustrațiune a opiniunilor despre fericitul Gozdu pe timpul, când el acuma sunt 38 de ani, era comite suprem în un comitat aprôpe curat românesc, în care comitat oficiile cardinale erau în mâinile Românilor, publicăm după diariul „Foaie pentru minte, inimă și literatură” articolul scris de Gozdu pentru justificarea sa.

Din acest articol mai vedem și situațiunea de atunci a Românilor.

Cetitorii vor face comparațiuni de tot interesante între atunci și acuma.

Iată acel articol:

Pesta în 9 Aprilie 1861.

Domnule Redactor!

În Nr. 21 al Gazetei se publică o corespondență din Bucuresci, prin care dl corespondent, precum se vede, se încercă a mă face suspicios națiunei mele, dicând într'altele că mi-am greșit misiunea, mă numesc de un om fără energiă, care nu-mi înțeleg chiemarea și mă admoniază ca ambițiunea personală se nu mi-o ridic deasupra intereselor generali, după aceea îmi înșiră cât de reu și cu nedreptate am procedat în organizarea comitatului, și în cât m'am îmbulțit a mă linguși unei clase privilegiate de maghiari.

Articolul acesta vine de peste Carpați, din péna unui bărbat, care și lucrurile de pe la noi le judecă după împrejurările din România. Eu cred că e de ajuns a apela la

diferința ce e între pozițiunea, referințele de drept și cu un cuvânt între împrejurările noastre și ale fraților de dincolo, ca să ne convingem, că aceea ce se pótă realiza astăzi în România, pe la noi cade încă în regiunile dorințelor pie.

O mărturisesc că mi-a costat mult timp până m'am determinat să-i răspund sau nu. Mă temeam că nu mi-oi învesci declarațiunea în nisce cuvinte așa alese, care să nu atingă în câteva cordele inimei unora dintre conaționalii mei; conștiința mi e curată, și n'am lipsă nici de un cuvânt spre defendarea mea; însă ca opiniunea publică să nu fie sedusă prin nisce ômeni nechemăți, și Ddeu ti scie în ce intențiuni, me resolvaui a mă supune acestui judecătoriau suprem, și în interesul dreptății a arăta adevărul în nuditatea sa, și a-mi motiva toți pașii, iar într'acosta mă voiu nisui în cât îmi va fi cu puțință, a nu urmări pe dl corespondent pe calea invectivelor nemeritate, și voi cerca să mă exprim cât se pótă mai neted, încunjurând ori ce cuvânt ce ar cășuna supărare conaționalilor mei.

Nainte de toate cată să-i coreg datele statistice ale dlui corespondent, și anume: În comitatul Carașului nu se află 300,000 români, ci 200,654, și neromâni nu sunt numai 20,000, ci 29591, iară în comitet nu sunt numai 200, ci 250, români afară de aceștia la votisare iau parte încă 43 dirigători români, cari cu atât mai mare influință au, în cât toate dirigătoriile de frunte sunt în mâinile lor!

Ce cause putem noi avé dară se ne plângem în contra numărului de 250 români față cu 150 neromâni, membri ai comitetului de 400 inși?

Decumva s'ar putea lua în considerare numai numărul locuitorilor comitatului după naționalitate: atunci da! noi români avem nedisputaverul drept a pretinde, ca comitetul să fie mai numai eschisiv din români; înse nu stă așa treaba fraților! să căutăm lucrul mai deapropo, și ne vom convinge, că de astădată nu se pot face altmintearea decât cum s'a făcut.

Comitatul Carașului, ca și toate comitatele Ungariei, s'a organizat după spiritul legilor din 1847/8. În aceste nu stă nici un cuvânt despre modul formării comitetului, iară în cele înainte de 48 nici atâta, căci atunci se guvernau comitatele prin clas'a nobililor; eu am trebuit dară să-mi iau de censură numai instrucțiunea comiților supremi.

Acosta sună din cuvânt în cuvânt așa: „La formarea comitetului comitatens trebuie să fie reprezentate deplin: pozițiune, inteligență și industrie, cu un cuvânt interesele comune și private ale tuturor locuitorilor comitatului, fără privire la relege, clase și nascerere”. Aceea însă ca numărul indivizilor diferitelor naționalități să servescă de censură, nici cu un cuvânt nu e memorat.

Acu 1. Posesiunea: $\frac{4}{5}$ părți e în mâinile neromânilor, și în această proporțiune contribuie fiesce-cine și la greutățile comune — afară de sânge, și numai această ne dă un avantaju peste neromâni; — și totuși români cari numai $\frac{1}{5}$ parte a comitatului o posed, sunt reprezentați în comitet prin $\frac{5}{8}$ părți.

2. Inteligența română totă e în comitet, iară din cea neromână numai $\frac{1}{5}$!

3. Industriașii români toți sunt membri ai comitetului, de și deș! s'ără cuți suntem; până când industria neromână, care e foarte respectaveră — mai că nici o poți numai reprezentată.

Să luăm numai p. e. societatea drumurilor de fer. Acosta posede în comitatul Carașiu 22 miluri $\square$ sau 220,000 jugere.

de pământ, o posesiune cu mult mai mare, decât a românilor totă; are societatea fabricii de fer, cea mai însemnată în întreaga monarhie austriacă, prevede cu pâinea de toate zilele pe 50,000 români, are 400 dirigători inteligenți, și totuși din aceștia numai 14 inși sunt în comitet, și aceștia numai pentru că se începe mai mulți români. Decumva dară este vr'o nedreptate ce o pot recunoște, acesta e aceea.

Acți trebuie să ating și aceea, că între 150 de neromâni se află 26 sârbi, cari în Carașiu sunt mai aplicați a ținea cu românii chiar și pentru că sunt de o lege cu ei; (s'a dovedit acesta și la desbaterea cestiunei limbii, când mai toți sârbi au pledat pentru limba română); afară de aceea românii câți sunt membri ai comitetului, toți locuiesc în comitat, și la congregațiunile totdeauna pot fi față iară dintre neromâni mulți au locuința afară din comitat, și încă câțiva în o depărtare mare, încât foarte arare-ori se vor ivi la adunări.

Decumva dară 250 de români din comitet și 43 dirigători, față cu 150 neromâni și 32 dirigători, din cari neromâni ca de sigur se mai pot detrage 26 sârbi, nu vor fi în stare a-și realiza interesele românilor în comitet, atunci puțină speranță de noi, atunci intrădevăr se poate aplica asupra-ne sentința Mântuitorului, „perirea ta din tine Israile!”

Să mergem mai departe: Toți românii capaci a porta dirigătorii sunt aplicați, mai din alte comitate încă am fost silit a aduce români; totă inteligența până la cel din urmă care are calificațiunile cerute prin lege e în comitet, și în urmă ne mai având inteligența, aleserem 59 inși, și din țereni (plu-gari).

Eu sunt superb că nefiind nobil născut, n'am fost despărțit nici când prin privilegiu sau ceva prerogativă, de corpul națiunii mele. În simțiri, interese, dorințe și tendențe totdeauna am fost și sunt un membru credincios al marelui corp național. Și me țin fericit că chiar eu sunt în stare a împărtăși unei sume din frații mei nenobili, binefacerile constituționale; însă sfera activității comitetului comitatens e foarte mare, comitetul se sfătuește și deliberază și în trebi de ale țerei, și el conduce guvernarea comitatului, aci dară trebuie inteligență rutinată în trebile acestea.

Decumva eu punând la o parte instrucțiunea regescă, luam de cinosură numai numărul locuitorilor după naționalități, atunci negreșit trebuia să fie între 400 membri, 221 români în comitet, și ne mai având inteligență, eram silit să mai bag între ei încă 62 țereni, și prin asta se eschida 9/10 părți ale inteligenței comitatului, căci a românii să nu fie covârșiți prin inteligența neromânilor, trebuia ca și din neromâni să mai eschid o parte din inteligență, și să o suplinesc cu țereni, meseriași și omeni mai puțin inteligenți.

Acuma întreb eu cu totă modestia: poate-se governa un comitat prin o majoritate de țereni?!

În légân încă nimenea n'a fost bărbat! cel din légân trebuie să crească, să se întărească și când până se face bărbat, și atunci acela care era neputincios în légân, devine în stare să facă lucruri mari; și noi dară să creștem cu încetșorul, și va aduce D-șeu și acel timp, acea etate de bărbăție, când vom fi în stare a ne folosi de toate drepturile noastre. Dumnezeu încă n'a aflat de bine să creeze lumea într'o zi.

Și asta e cauza, fraților, pentru ce am dis eu că mai bucuroși mulțumesc de postul de comite suprem, care nici când nu l'am cercat, nu l'am dorit, decât a governa comitatul cu o majoritate de țereni, decât am îngropa tot trecutul meu, decât omenia-mi cea cu atâta jalușie păstrată, a o călca în picior.

Și să veți dl meu Bucureștean, că și comitetul acesta, în desavantajii românilor compus, încă e în stare a realiza dorințele românilor în comitat, s'a dovedit acesta la restaurațiunea din 28 Februarie, când românii își aleseră pe toți bărbații capaci de a porta dirigătorii, când toate posturile de căpetenie, precum e: Vice comite primar, proto-notariu, vice notariu cu rang de protonotar, proto-fiscal perceptoriu primar, ingineri primariu, arhivar primariu, asesor primar, jude cen-

tral, și posturile care mai înainte erau de jude suprem, toate deveniră în mâinile românilor, când nici un român capace și care voi, nu rămase fără dirigătorie, ma neavând nici un medic român în tot comitatul, nu chirurg tinăr, care numai în 12 Ianuarie 1861 și căpătase diploma, în 28 Februarie fu ales de chirurg districtual, e un post acesta după care alții ar aștepta bucuroși și 10—11 ani. N'avea dară nici o temere dl meu, că în comitetul acesta ar deveni vreodată românii în minoritate, s'a dovedit acesta și în 28, când la alegerea unui jude a venit treba la votisare, unde neromânii abia avură la 90 voturi, ce vădând ei, nici că mai poftiră votisare, ci se aleseră toți ceilalți prin aclamațiune. —

Me admonezi mai departe, ca „se nu-mi ridic ambițiunile personale deasupra intereselor generale”, și ții că „mi cunosc caracterul”. Cesta din urmă o neg, și negând acesta e resturnată și cea dintâiu, că un om care nu me cunoște s'a putut convinge că de am vr'o slăbiciune, aceea intrădevăr nu e vanitatea, și că înainte mea totdeauna a fost și e mai sfânt interesul național decât liniștea-mi personală.

La un punct încă mai am să răspund; — ții Dta că „m'ai vădut cu tristețea ple-dând cu atâta predilecțiune cauza maghiară în centrul și în desavantajii românilor”, și acesta pentru a satisface ambițiunile unei mici fracțiuni de neo-maghiari din casta privilegiată”, — și cum-că „conduita mea isbesce adănc în interesele națiunii”, și că „cu misiunea-mi reu înțelăsă nu pot servi cauzei maghiare”.

Domnul meu! Eu m'am născut în Ungaria, dezvoltarea și totă fericirea mea (și când ții fericire, nu înțeleg starea prezentă, că-ci acesta nu e fericire pentru mine), am de a o mulțami națiunii maghiare; din copilărie am fost protegiat de maghiari, de și toți au știut cum-că sunt român ortodox; acesta totuși nici un maghiar nu mi-o a imputat, numai dela ei și între ei mi-am căștigat o stare înfloritoare; dară pentru aceea nu s'a aflat unul care să-mi fi dis, să nu fiu român, — patria mi-o iubesc nemărginit, și pentru bunăstarea ei sunt gata în tot momentul a-mi sacra viața, și pentru aceea eu nu cunosc cauza maghiară alt cum, decât sinonimă cu libertatea comună, înse pe lungă acestea am încărunit ca un român de omenie, — modestia nu-mi iartă ca să înșir aci ce am făcut pentru interesele române, aceea înse o mărturisesc, cum-că toate mijlocele cu care mi pot ajutara națiunea, le-am căpătat numai dela magiari.

Acuma-mi spune mie Domnule! e doră rușine a le mărturisi acestea? eu așa cred că ar fi un lucru necuviincios, necaracter a fi nerecunoscător și a nu mărturisi adevărul. E lucru greu a te capacita pe Dta despre nobila inimă a națiunii maghiare. Dta ții că nu-și înțelege misiunea un român, care vorbește bine despre maghiari; eu însă care am cărunțit între maghiari, tocmai din contră ții: că tot acela, care ațită pe român asupra maghiarului e inimic românului. — Nu vorbesc despre România, acolo sunt alte împregiurări, ci despre românii de sub corónă Ungariei, căci acestia totă fericirea și-o po ascepta numai dela buna conțelegere cu magiarii cari sunt acea națiune, cari tractați cu buna, — toate le împart cu alții, dară cu forța nu lasă a li-se lua nimica, — acela pe care s'or-tea l'a destinat se locuiescă într'o casă cu maghiarii, nu face alta, decât își dă cu capul de părete, dacă se încercă se stórcă ceva cu forța dela densii; pe când, decumva le întinde mâna cu amicitia căștigă mai mult, decât a sperat. Acea o recunoște acu Europa întrégă, cum-că toate naționalitățile din Austria, numai prin maghiari își căștigă libertatea, decumva nu erau ei, absolutismul se înrădăcina și interna în Austria. Magiarii consideră libertate s'a ca un sóre: lumina sórelui nu o învidiază nime.

Să fim prudenți fraților! înțelepți și iuști, și nu ne vom căi. Să nu uităm sentința celui mai mare maghiar, a contelui Széc senyi, care ții: „A magyarral szóre mentében nyulat lehet fogatni” (cu maghiarul poți prinde epuri — dăndute după păr).

Să mai ții eu și cea din urmă: Eu sunt aședat pe vârful turnului, toate furtunile și fulgerele mă ajung mai degrabă pe mine, decât pe cei ce se rógă în biserică, voui și suferi viscoalele elementelor; însă mă

iartă ori și cine, că dacă sum pe turn, nu pot fi totodată și pragul biserici pe care póte călca tot insul. — Asceptați fraților până după dietă! și atunci judecați pe

Gozsdu.

Sfințire de biserică.

— Din tractul Agnitei —

Hosman Ian. 1899.

Onorată Redacțiune!

În toamnă s'a săvârșit sfințirea bisericii noastre din Hosman (tractul Agnitei). Atât pentru actul măreț și rar în viața noastră biserică, cât și pentru unele fapte nobile, ce s'au făcut cu ocaziunea aceea, am așteptat ca o altă persoană să de publicității decursul solemnității acelei zile, dar înzadar. Imi permit subscrisul, deși cam târziu, a vă ruga ca să binevoiți a da loc în colónele mult prețuitului diar „Telegraful Român” următoarelor:

În ziua sfințirii, Dumineca, s'a strîns un public numeros din toate confesiunile din loc și jur. A sosit și comisariul consistorial dl administrator protop. N. Moldovan și s'a început actul celebru, cu asistență de 8 preoți. Răspunsurile liturgice le-a dat corul mai multor învățători veniți la acest act sărbătoresc.

Atât la sfințirea apei cât și sub decursul liturgiei întreg oficiul comunal din loc dimpreună cu notarul, a asistat. După săvârșirea actului a ținut dl comisariu o cuvântare acomodată, apoi o a doua dl învățător din Nucet N. Olariu care născut din Hosman, făcând istoricul bisericii, cum au trecut creștinii din această comună la unație, și apoi cum luminați de duhul sfânt, și de preotul de pe atunci, tatăl actualului, s'au întors iarăși în sinul bisericii străbune. Iar că acest nou Sion îl vedem iar ridicat, afară de poporul jerfitor, mare e meritul actualului preot Iosif Morariu.

La urmă a eșit și preotul local Iosif Morariu în ușa altarului sfânt și a mulțumit întâiu lui D-șeu, apoi poporului și fraților de confesiunea gr. cat. pentru ajutorul și sprigul dat.

Iar ca o jertfă de bun miros dl preot a mai adăugat în vorbirea sa sărbătorească, că pentru bucuria ce o simte astăzi vădând noul Sion, să apromite în fața lui D-șeu și a ómenilor, că **din averea sa proprie testeză pentru viitorul preot o grădină de 1½ juger, unde se póte edifica casă parochială, iar pentru susținerea bisericii însași, încă un agru comasat de 2 jugere.**

Fapta acesta nobilă și-a aflat numai decât imitatori, căci și crâșnicul bisericii cu soția sa a testat un agru de 2 jugere tot pe sama bisericii.

Despre petrecerea frățescă ce a urmat tot în casa domnului preot și coleg, fiind cam târziu raportul, nu vă mai scriu special, ci încheiu cu cuvintele: „Pre ceia ce iubesc podoba casei Tale, sfințeste-i și le iartă lor, Dómne!”

P...

Din diecesa Aradului.

Un document important.

Iată și circularul pe care episcopul Avacumovici dela 1812 l'a adresat credincioșilor sei vestindu-i despre grația înălțatului Impărat, că li-a dăruit „școlile preparanșilor”, care funcționează până în ziua de azi:

„Binecercnice kir protopresbiter mie iubite!

Fiind că a sa prea osfințită cesaro-crăiască mărire ca atot prea în Nalt al său gînd pentru luminarea și nocireca Norodului nostru cătră sfârșit al aduce, bine au voit prin milostivul a în Nălțatului Țitoriu de loc Sfat Crăiesc unguresc cătră mine supt Nro 26854 slobozit întimat, prea milostivesce a înscințat cum-că școlile preparanșilor în a treia zi lunii Noemvrie după vechiul calendariu. Iară în 15 zi Noemvrie după noul calendariu acestui an curg. de bună samă și neschimbat să vor începe și să vor deșchide.

Drept aceia să preporuncește că și norodul nostru în biserică despre aceia să încunoscințeză precum însuși aceea chiar să

vază ce feliu de îndurare atot prea milostivul al nostru monarch spre norodul nostru a vărsat și așa de niscari nestatornice și nefn-temeiate gînduri, pentru acestea școale să înceteze. Însă de acolo și aceia să să vază cum-că dintraltă parte Norodul nostru cași a creștinilor supuși datorință ieste, în tot modrul aceasta prea în Naltă voie dimpreună a ajunge, pe fundușul școlilor daruire să facă.

Însă ca norodul despre aceea cum-că de bună samă în ziua cea mai susanumită curgerea școlilor preparanșilor să va începe deplin a să încrede și acelea școale mai bun sporiu a avea să poată. Iară Norodul dăruință cu toată răvna a face nu înceteze să poruncesce că în anumita zi în 3 Noemvrie după vechiul calendariu an curg. în care zi fără îndoială școalele preparanșilor să vor deșchide, în toate bisericile după Dumnezica liturgie cuvînt Norodului să să spună întru care cuvînt înscințare trăbue să să facă precum atot milostivul monarch atot prea în Naltul gînd al seu pentru școalele preparanșilor întru împlinire a aduce și în aceia zi acelea școale cu prăsnuire ale deșchide prea îndurat bine au voit și cu acelaș prilejiu și norodul să să cheme ca pe acel funduș a școlilor datorință de bună voie și mai departe cu multă îndurare să facă și să deie. Și după aceia cea obicinuită Mulțamire să să facă.

Aceasta dar Binecercniciei tale înscințînd preporuncesce că binecercnicia ta în 3/15 Noemvrie acestuiaș an în persoană dumnezeiasca liturgiă să săvârșești și după săvârșirea acest aicea supt 1/2 adăugat cuvînt Norodului să spui apoi după aceea cea obicinuită Mulțamire a săvârși să faci. Pe lângă aceasta datorință să ai Minton după plinirea acestoia și așa în cit mai puțin zăbăvind aceea ce pe toți parochialicii preoți a curăntăluși ca și ei tot insul în biserică sa după spusul mai nainte modru în 3/15 Noemvrie an. curg. după ce să va săvârși dumnezeiasca liturgie adăugat cuvînt Norodului ea înferbințată răvna și bucurie să procitească și după aceia obicinuita mulțamire cu cîntarea pre tine Dumnezeule te lăudăm și să facă pentru că întru una și aceeași să fie în toate eparchiile și în toate tocurele al Norodului nostru aceea poruncesce să facă însă la care locuri acest țărculariu până în treia zi lunii Noemvrie după al nostru calendariu. Iară în 15 Noemvrie după nou calendariu în acelea nu va veni în acelea locuri a doua sau a treia Duminecă adeva în 10 sau 17 zi lunii Noemvrie după calendariu nostru precum acesta adeva țărculariu acolo mai de vreme sau mai târziu va sosi.

Aceia mulțamire după mai sus scris modru ne lăsat supt greutatea răspunsului să să facă și la Dascăli al tuturor locurilor și alți cari vor ave voie să meargă la școlile preparanșilor să să arăte ce să nu întidie încoci la Invățătura întru aceia școală a veni pentru că de aci înainte nici în cinul preoțesc nu să vor primi nici diaconi nici preoți a fi nu vor putea fără numai aceia cari învățăturile întru aceia școală vor săvârși apoi mai pe urmă pentru împlinirea acestui atot prea în Nalt lucru să nu lași cu vreme relația Binecercniciei tale încoaci să trimiți.

Întru alte preporuncindute acoperimintului lui Dumneșeu rămțiu al Binecercniciei tale Voitoriu de bine

În Arad în 27 zi Noemvrie 1812.

P. Avacumoviciu,
Episcop.

Revistă Externă

Certă între frați.

Între Nichita al Muntenegrului și Regele Sêrbiei a isbucnit un conflict „diplomatic”.

Locotenentul Massine, agentul diplomatic sêrb la Cetinje, a primit în 20 Febr. ordin să părăsescă capitala Muntenegrului. Asta pentru că „oficioasă” muntenegrină „Cernagorca” a publicat zilele astea un articol în care scrie, că familia Obrenoviciilor de pe tronul sêrbesc, formeză pe „trădătorii Sêrbiei”.

Politica Vaticanului.

Sub titlul acesta a apărut în „Magyar Ujság,” dela 7 Februarie n. a. c. o corespondență mai lungă din Roma, din care estraagem următoarele:

— După trecerea sărbătorilor Nascerei Domnului iar s'au apucat de lucru în culina politică a Vaticanului. Și au mult de lucru. Înainte de toate trebuie restabilită autoritatea papismului, carea în urma resbelului spaniol american a decăzut mult, și o-a știrbit adenc și cestiunea protectoratului oriental. (Pentru ca să se scie de ce e vorba, amintim și de astădată, că cu ocaziunea resbelului spaniol-american, Papa, ca să scape de belea pe invisorii săi spanioli, s'a impus, nechemat, de „arbitriu” mijlocitoriu de pace între spanioli și americani, dar nimeni nu l'a luat în seamă. Tot așa a pățit-o și cu protectoratul aderenților bisericeii papistase în Orient unde a fost cotit îndărăt din partea Francezilor. — Red. T. R.)

Altă durere a papismului este, că puterile europene ținând congresul anti-anarhic la Roma, prin această au recunoscut din nou cetatea eternă de capitala Italiei, cu ignorarea totală a puterii lumesci a papismului. Reu a ajuns papismul, când, necum cu forța brachială, dar nici cu forța morală nu mai pôte fi de folos nimenui și totuși mai rischază a pași pe arena de luptă cu puteri ce nu le mai are.

Dar să trecem mai departe. Traducem.

— „Relațiunile americane încă fac spargere de cap Vaticanului. Se scie că dezvoltarea liberă a bisericeii în Statele-Unite e foarte neplăcută Papei. *Catolicii* de acolo au devenit democrați foarte „moderni”. Precum se scie, Vaticanul la timpul seu a condamnat pe „cavalerii muncii”, dar șeptedece de episcopi americani, în frunte cu cardinalul Gibbons, i-au luat în apărare. Mai târziu Vaticanul a vădit pericol pentru biserica catolică în mișcările democratice ale paterului Hecker, într'atâta, încât „*Révue chrétienne*” a acuzat pe pater cu neo-protestantism. Cu divergența această dintre Vatican și America stă în legătură și aceea, că Papa vrea să trimită un brevet apostolic către cardinalul Gibbons. Comunicatul, că epistola această ar fi și mers deja, este cel puțin prematur, și brevetul nu va fi adresat atâta Americii de Nord, ci mai mult Americii latine, adecă episcopilor din America de Sud și celor din Mexico. În tot cazul e fapt, că în republica latină e mare lipsă de reformare a bisericeii. Aici preoțimea, superioară și inferioară, a devenit neplăcută nu numai guvernelor de acolo, ci și Vaticanului. Ba unele guverne au și rupt relațiunile diplomatice cu Vaticanul, parte la dorința preoțimeii superioare de acolo, care nu voesc să aibă la Roma „ingrijitori”.

Preoțimea din America de Sud e sălbătăcită atât politicește cât și moralmente. Politicește așa că întorce masele mari acum în favorul guvernului, acum contra aceluia, după cum îi dicteză interesele ei, cum s'a întâmplat această în conflictul Italiei și-a Columbiei. Iar moralmente așa, că preoțimea Americii de Sud ia tare din cuvânt în cuvânt, deosebirea subtilă, că preoțimea de mir o deobligată numai la celibat, și numai călugăria la virginitate, așa, că spre scandalizarea credincioșilor, susțin publice case comune cu femei. Acesta după dănsi nu e lucru necuviincios și antilegal, căci dăr nu pășese la căsătorie legală cu ele.

Vaticanul a voit să se ajute contra acestui reu așa, că a înființat în Roma mai multe colegii pentru America de Sud, a căror mențiune ar fi fost să servescă un bun material de preoți. Dar când preoții creșcuți în Roma au ajuns acasă, cu încetul și pe ei i-a transformat aerul cald, și a copt și în ei „amorul”...

Intre astfel de împrejurări e foarte interesant, că Leo în brevetul seu vine la aceea, că „episcopii din America de Sud simțesc tare necesitatea, ca să se adune în conciliu la Roma”, și de aceea după rânduială și mod îi și invită.

„Vaticanul sperază, că dacă odată episcopii sud-americani sunt în Roma, va putea prinde atunci mai scurt prin ei fracul preoților sud-americani.

„Dar și episcopii irlandici au umblat odată la Roma, și tare umiliți au fost, și în toate s'au plecat dorințelor Vaticanului. Abia s'au întors însă acasă, și decisiunile aduse dela Roma, le-au pus simplu la o parte”...

Din Zarand.

Zarand, în 3 Februarie 1899.

Alegerile municipale degenerate. — Concertul din Brad. — Afaceri economice. —

La începutul luni Ianuarie am avut pe aici alegeri municipale. În cercul Brad erau să se alegă 9 membri. S'au ales 5 români și 4 maghiari. Ce diferență! Înainte cu 7 ani lista era completă română; iară astăzi suntem jumătăți grație... indolenței noastre. Dacă amintesc de această alegere, o fac pentru a suleva unele cestiuni, ce ne ating foarte de aproape, și dela care atârna în augurarea unei lupte demne, cel puțin în afacerile comitatense.

Alegătorii români, cari s'au prezentat la urmă, nu mai erau conduși de conducătorii lor naturali, ci de notari și adjuncții lor, și au votat cu ședula agreată de organe administrative. Astfel alegerea a decurs fără nici un interes — lăncedă. Lipseau conducătorii români. S'a mai putut observa, și asta bine să și-o însemne cei-ce se girază de „conducătorii ai partidului național”, că din liste sunt sterși cei mai de frunte economici, cari au dat semne de independență cu ocaziunea altor alegeri! Și dacă aceste ștergeri s'au putut întâmpla în comune mai mici, ne miră cum s'a putut întâmpla în Brad, în centru, unde măiestrii și economii români sunt lăsați cu droia afară din liste. Astfel pe lista Bradului se prezentă maghiarii și toți fiii lui Levi în număr egal cu Români, și pentru-ce? Pentru-că măiestrii maghiari și Israelii fiind pururea cu stăpânirea, au fost luați în liste, iară ai noștri nu!

Preste vre-o 2 luni se vor face *nouele conscrieri de alegători*. Și ar fi în interesul nostru, ca cei-ce se țin chemați, să se intereseze de afacere, lucrând ca până atunci, cei ce ar fi în restanță cu dare, să-o plătescă; iară cei-ce pe nedreptul a fost omiși din liste, să reclame la timp, ca să fie incluși. Remănând în amotșela de până aci, cei ce din grație au fost aleși membri la comitat, la alte alegeri vor fi lăsați simplamente afară. Și astfel din indolența noastră, ne vom trezi că: cercuri curat române, sunt reprezentate în comitat de o parte prin notarii noștri români, cari vor vota cum domnul pretore va demanda, iară de altă parte prin elemente străine, pe cari nici capul nu le dore de noi!

Pe când indiferentismul se manifestă atât de funest pe alte terene, pe atunci în viața socială avem de înregistrat un frumos început. La 28 Ianuarie v. în Brad, un concert reușit a avut loc, sub conducerea magistrului de cânt M. Stoia.

Public numeros. Venit frumos în favorul „convictului”.

Diletanții coristi, și solistele, au cântat bine. Nu a lipsit nici petrecerea cu dans — destul de vivie. — Cu Dumneșeu numai înainte.

Pe aici avem iarnă neagră, în adevăratul înțeles al cuvântului. Năua abia s'a ivit de leac. De câteva zile, suntem în deplină primăvară, cu soare cald, — încât trebuie să aruncăm paltonele!

Unii economii au început să are pentru ovăș și grâu de primăvară!

Fânul e scump, iară vitele nu au nici o trecere. Lipsa de banii în popor e mare, și băncile sunt asaltate de clienți. — Er...

NOUTĂȚI

Dela fondul granițaresc. În zilele trecute s'a ținut adunarea generală a reprezentanților fondului granițaresc sub prezidiul vice-președintelui *Constantin Stezariu*. Intre alte agende curente, s'au reconstituit și ale

gându-se, la propunerea deputatului dietal și avocatului *Dr. Nicolau Șerban*, cu unanimitate de președinte: căpitanul în pensiune: *Constantiu Stezariu*, vice-președinte major în pensiune *Sandor* de Viștea-inf. secretariu *Arseniu Bunea*, cassar: căp. *Strădulea*.

— Iubitorii de instructive comparațiuni între *odinióră* și *acum*, să cetască scrisoarea lui Gozdsu ce o publicăm pe pagina întâie și a doua, despre cum de puternici erau Români noștri *odinióră*, deja prin anii 60, apoi se trecă cu ochii la scrisoarea pe care o publicăm pe pagina a treia, „din Zarand”, cel mai românesc ținut, să vadă cum ne putem lăuda acum!

Papa, Italia și conferența de desarmare. Chestia încă tot nu e deplin tranșată. Cam zgândarată de știrile noastre, „Unirea” spune în numărul ultim, că dela Petersburg s'ar fi trimis Papei invitare la conferență, dar guvernul italian a reținut-o, deci guvernului italian singur îi revine gloria de fi desconsiderat pe Papa. Iar mai nou în chestie e următoarea telegramă din Londra, dată la 20 Febr.:

„Lui „Daily Cronicle” i-se vestește din Roma, că Italia a respins în mod definitiv participarea la conferență, dacă în aceea va fi reprezentat și papa”.

Iată dar că cel mai latin stat nu vrea să-i recunoască calitatea de „putere”; ce mai vrei dar dela altele? Și-apoi noi nu credem că puterile europene o să alegă dintre, doi pe papa și nu puterea reală Italia!

Contra duelului. Și reprezentanța orașului Oradea-mare, va înainta parlamentului cerere, pentru aducerea unei legi de oprire strictă a duelului.

Diarist expulsat din Paris. Corespondentul din Paris al diarului „Neue Fr. Presse”, *Dr. Frischauer*, a fost expulsat din Franca!

Concert în Hunedóra. Corul vocal al bisericeii române gr. or. susținut de „Reuniunea femeilor române gr. or. din Hunedóra”, invită la Concertul care-l va arangia Sâmbătă la 4 Martie n. 1899 în sala otelului „Hunyadi-Vár.” Venitul curat e destinat pentru *edificarea unui cor în biserica română gr. or. din Hunedóra*.

Mărte. Suntem în formați, că Duminecă, 7/19 Februarie a. c. a reposat în comuna Răstoșnia, avocatul *Michail Orbonaș* din Reghin. Repausatul a fost unul dintre cei mai distinși advocați români din Ardeal. Prin alesele sale cunoștințe și estinsă sa practică și-a câștigat o clientelă numărată și reputațiune bună, și prin muncă neobosită și-a câștigat o avere considerabilă. A fost mai multe perioade membru și în corporațiunile noastre bisericesci superioare. Pe reușatul îl deplânge soția văduvită. Copii n'au rămas.

Căsătorie. Dl N. Teacă Poenariu, arândator în Stancașeni Tutova, anunță căsătoria sa cu d-șóra *Lucreția Coltofean*, fiica P. O. D. protopresbiter Dem. Coltofean din Brețcu. Cununia se va celebra în 14/26 Febr. în bis. gr. or. din Brețcu. Trimitem felicitări!

— Cl Victor *Tincu* din Deda își serbază cununia sa cu d-șóra *Irina Zehan* din Dicio-St. Martini, Duminecă în 5 Martie n. în bis. română uin D. St. Martini.

Inundații în Anglia. Se scrie din Londra: Revărsările excepționale ale ărilor din urmă au pricinuit mari pagube în ținutul *Wales*. La *Newport*, orașul e inundat. Zidurile, isbite de valuri, se prăbușesc. Un mare număr de cai, de vite și de animale domestice, de tot felul, a perit. Serviciul drumurilor de fer e în parte întrerupt; în unele puncte linia ferată e la o adâncime de șese picior sub apă. „Lloyd” anunță că la două goelette franceze, *Bohalar* și *alta*, li s'au rupt ancorele lângă insulele *Scilly*. Iar corabia „Bohalar” s'a cufundat.

Cum cruță pe socialiști în Germania? Dăr nicăiri ca în Germania, tribunalele nu măsoră cu pedepse mai grele pe socialiști. Dovadă și următoarea noutate: Deputații democrați-socialiști din Reichstag au adresat ăilele astea prin „Vorwärts” un apel că-

tră muncitori, ca să adune o sumă pentru ajutorarea familiilor celor nouă lucrători zidari, condamnați în ăilele din urmă de tribunalul din Dresda pentru încercare de omor și de turburare a păcii publice. Apelul e conceput în termeni foarte vehemenți. Zidarii de cari e vorba, plecând de la masă, au voit să ia dela lucru pe niște tovarăș d'au lor, cari lucrau la niște construcțiuni. Anteprenorul, după un schimb de insulte cu ei, trase două focuri de revolver în vânt ca să-i sperie. Lucrătorii însă l'au luat la bătae, și abia a putut fi scăpat din mâinile lor. Cei nouă lucrători au fost condamnați la pedepse de la patru până la șee ani de prinsore. Apelul socialiștilor se plânge de această rigore și de faptul că desbaterile au avut loc în secret.

Răspuns la un zvon malițios.

Vingard, Ian. 1899.

Onorată Redacțiune!

Cunoscând eu lipsese poporului nostru preste tot, și în special lipsa de luminare a lui — pe lângă predicile bisericesci și ocazionale, încă în anul 1897 am început a deprinde poporul din parochia mea și la o viață socială, cum i-ași dice, dând petreceri la cari tineretul s'a produs cu piese teatrale și declamatorice, spre mulțumirea generală. Și totuși birfătorii își arată colții. Acești reuvoitori nu sunt însă străini, căci străinul te acuză simplu la pretură ca „agitator”, de unde la tribunal, cum mi s'a întâmplat și mie d. e. în anul 1897, când în luna Februarie am dat o petrecere, la care sa cântat și unele poesii. Notariul comunal *Péterffy* m'a acuzat la primpretore, că am cântat tot poesii „agitatorice”, și tot dănsul a figurat ca martor cu un jidan.

Am fost dat pe mâna tribunalului, dar tribunalul cercetând lucrul a respins acusa, sub cuvânt că acele poesii, nu numai nu conțin „agitație”, ci din contră, poesia încriminată conține îndemn la iubirea de patrie! și astfel notarul a rămas pe-jos cu procesul.

Se revin însă la obiect. Un reuvoitoriu al meu, D. I. din Ohaba, fiind invitat și dănsul dimpreună cu alți inteligenți de acolo la petrecerea dată de noi în Vingard, la 26 Dec. 1898, care petrecere s'a dat în scopul înființării „bibliotecii școlare”, a avut cetezanța a mă ponegră pe mine și învățătorul nostru *Codău* înaintea inteligenței de acolo ăicând: că noi nu am da petrecerea în favorul bibliotecii școlare, ci în favorul buzunariului popii și al învățătorului! Astfel a sedus inteligența, de nimenia n'a participat la această petrecere.

E o înșinuare, un zvon răutăcios, vorba asta, ca răspuns căreia eu învit publice pe răspânditorul ei, să ostenescă până la Vingard, unde din Jurnalul de cassă al anului 1897 se va convinge, că din petrecerea aceluia an date de mine, va afla indusă suma de 71 fl. predată bisericeii noastre și nu — „buzunariului popii”...

„Minte! Minte! nație română!” și mai puțină pizmă și răutate!

Pompiliu Predovici,
paroch ort.

Pentru membrii „Reuniunii române agricole”.

(Distribuire de sămânțuri).

Cu scop de a înlesni economilor noștri cultura nutreșurilor măiestrite, subscrișul comitet central a luat hotărâre a distribui (împărți) în primăvara anului de față între membrii Reuniunii române agricole, în mod gratuit, sămânță de trifoiu, de napi și de lufernă, iar cu scop de a se răspândi și la noi cănepa italiană, atât de fină și spornică, se va împărți și sămânță de cănepă italiană.

Doritorii de a cultiva plantele de sus, să se adreseze către subscrișul comitet, până cel mult 10 Martie n. c.

În același timp rugăm cu frățesca drădoste pe membrii noștri împărtașiți în anii trecuți cu sămânțuri, cu pădureți și cu altoi, să binevoiască a ne face raport cât mai amănunțit despre rezultatele obținute.

Sibiu, 8 Februarie n. 1899.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiu”.

Demetriu Comșa, președinte. *Victor Tordășianu,* secretar.

Nr. 35

[16] 2—3

Concurs repefit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III-a, Hepria română, protopresbiteratul Albei-Iulie, se escrie prin această al 3-lea concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 250 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile de concurs subscrisului până la terminul sus indicat, și a se presenta în vre-o Duminică ori sârbătoare, ca să fie cunoscuți din partea poporului, observându-se în privința acestei dispozițiunii cuprinse în § 18 din regulamentul pentru parochii.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Albei-Iulie, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Alba-Iulia, 15 Ianuarie 1899.

Florian Rusan,
adm. protopresb.

210 sz. 1899

[28] 1—3

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye alispáni hivatalánál üresedésbe jött 500 frt. évi fizetés és 100 frt. lakbérrel javadalmazott II. oszt. várm. irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhivom pályázni öhajtókat, hogy az 1883 évi I. t. cz. 19 §-ában követelt minősítés, keresetlevél, erkölcsi bizonyítvány és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi márczius hó 25-ig hozzám nyujtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az 1873 évi II. 1. cz. 5 §-ában előirt igazolvánnyal bíró altisztek ezen állomásra előnnyel bírnak.

Nagyszeben, 1899 február hó 18-án.

Szebenvármegye főispánja.

Thalman.

Neaudit.

191 obiecte admirabile pentru numai 2 fl. 20 cr.

1 splendid orologiu aurit cu garanță pe 3 ani.

1 lanț aurit.

1 admirabilă tabachieră.

1 escelentă oglindă de toaletă lustruită în etui.

1 notes legat în piele englezescă.

1 păreche butoni de mangete garn. din aur dublu pa.

1 păreche butoni de cămași garn. din aur dublu prima.

1 păreche cereci din aur dublu prima, cu petri imitate.

1 garnitură de scris foarte folosită.

1 săpun de toaletă cu miros fin.

72 pene de scris foarte bune din oțel în pachetare originală.

25 côle hârtie de epistole fină.

25 cuverte fine și **50** obiecte, cari îi trebuiesc fiecărei gospodine.

Cele **191** obiecte amintite le liferază numai pentru 2 fl. 20 cr. (numai orologiu are această valoare) casa de esport elvețiană

H. Scheuer, Krakau,

Josefsgasse 46.

Ce nu corăspunde se primesce îndată înapoi.

[10] 2—10

In **Tipografia și Librăria archidiececană, Sibiu,** se află de vânzare

Protocolul congresului

ordinar și extraordinar național-bisericesc

al metropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania,

convocat la Sibiu pe 15/27 Octombrie

1874 pentru alegerea de metropolit.

Prețul 1 fl.

Redactor prov. **Dr. Elie Cristea.**

Nr. 93—1899

[25] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroch în parochia de clasa a II. Idicel prin această se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele stabilite în sinodul parochial ținut la 25 Ianuarie 1898, cari la olaltă dau suma de 600 fl.

Petenții vor avea a promova suplica lor concursuală instruită în sensul legilor în vigôre, în terminul deschis, subscrisului oficiu protopresbiterat p. u. Szász-Régen.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Reghinului.

Reghinul-săses c, 26 Ianuarie 1899.

In conțelegere cu comitetul parochial.
Galaction Șagău,
protopresbiter.

Din **Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu,** se pôte procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv
despre frumos și artă,

de

Dr. Iosif Blaga,
profesor.

Prețul broș. fl. 1.80.

J. P S E R H O F E R**PILULE DE CURĂȚIREA SÂNGELUI**

numite mai nainte „PILULE UNIVERSALE“,

merită pe deplin numirea ultimă, pentru-că în faptă sunt foarte multe bôle, la cari și-au validat aceste pilule efectul lor cu adevărat escelent.

De multe decenii sunt lațite aceste pilule peste tot locul și puține familii se vor găsi, la cari se nu se afle măcar o mică cantitate din acest escelent mijloc de casă.

De mulți medici au fost și sunt recomandate aceste pilule ca mijloc de casă, mai ales contra a ori-ce bôlă provenită din **mistuire rea și constipație** (lipsă de scaun), precum: **conturbarea circulațiunii ferei, dureri de ficat, lăncețirea intestinelor, vânturi, congestiune de sânge** la creeri, **hemoroide** ș. a.

Prin însușirile lor de a curăți sângele au mai ales un elect admirabil la **lipsa de sânge** și bôlele ce rezultă din aceea, precum: **anemie, dureri de cap nervose** ș. a. m. d. Aceste pilule depurative vindecă pe lângă aceea așa de domol, încât nu causază nici cele mai ușore dureri; prin urmare pot fi luate fără témă și de cei mai debili și chiar de copii.

Aceste **pilule depurative se prepară singur veritabil în farmacia „la mărul imperial de aur“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 în Viena** și costă o cutie cu 15 pilule **21** cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă **1 fl. 5** cr. La trimiterea anticipată a sumei costă împreună cu espediția francată 1 sul de pilule **1 fl. 25** cr., 2 suluri **2 fl. 30** cr., 3 suluri **3 fl. 35** cr., 4 suluri **4 fl. 40** cr., 5 suluri **5 fl. 20** cr., 10 suluri **9 fl. 20** cr. Mai puțin de un sul nu se pôte espeda.

NB. In urma lățirei lor mari, se imiteză aceste pilule sub cele mai diferite forme și numiri; rugăm deci a cere espres **pilule depurative de I. Pserhofer** și numai acele au să se privescă ca **veritabile**, a caror instrucțiune de folosire e provădută cu subscrierea proprie a lui **I. Pserhofer**, și cari pôrtă pe acoperișul fiecărei cutii aceeași subscriere cu scrisore **roșie**.

Din nenumăratele scrisori prin cari mulțămesc consumentenii acestor pilule pentru redobândirea sănătății după cele mai diferite și mai grele morburi, lăsăm să urmeze aici numai câteva, cu observarea că fiecine care a întrebuițat numai odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Stimate Domnule Pserhofer! Fiți buni și-mi mai trimiteți 15 suluri din neîntrecutele D-Vôstre pilule depurative cu ramburs. Și cu această ocaziune Vă esprim mulțămitea mea perfectă pentru puterea miraculosă a pilulelor D-Vôstre. Semnez cu totă stima:

Francisc Pawlistik, Colonia, Lindenthal.

Hrasche l. Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stimate Domnule! Voia lui D-șeu a fost, să-mi cadă în mâni pilule D-Vôstre și acum Vă scriu rezultatul: mă răcisem în lehusie așa că nu-mi mai puteam isprăvi lucrurile, și de sigur aș fi deja môtă, dacă nu m'ar fi mântuit pilulele escelente ale D-Vôstră. D-șeu se Vă binecuvinteză pentru această de mii de ori. Eu am credință, că pilulele D-Vôstre mă vor face deplin sănătôsă, cum au ajutat și altora.

Teresia Knific.

Wiener Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimate Domnule! Vă exprim în numele mătușei mele de 60 ani cele mai sincere mulțămite. Ea a suferit 5 ani de catarch cronic de stomach și bôlă de apă. Viața-i era un chin și se credea deja perdută. Din întâmplare căpătă o cutie din escelentele dv. pilule depurative și s'a vindecat după o întrebuițare mai îndelungată a acelora.

Cu totă stima Iosefa Weinzettel

Eichengraberamt, lângă Gföhl 17 Martie 1889.

Onorate Domnule! Subscrisul 'mi permit a Vă ruga să-mi trimiteți din nou 4 suluri din într'adevăr folositorele și escelentele D-Vôstre hapuri. Nu pot să nu Vă exprim cea mai perfectă recunoștință a mea pentru valoarea acestor pilule și le voi recomanda, pe cât numai voi putea, cu totă căldura tuturor bolnavilor. De această scrisore de mulțămite a mea Vă imputernicesc a face ori-ce întrebuițare publică. Cu totă stima:

Ignatie Hahn.

Gotschdorf lângă Kohlbach, Siesia aust. 8 Octombrie 1886.

Stimate Domnule! Vă rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele depurative universale ale D-Vôstră. Numai escelentelor D-Vôstră pilule am de a mulțami, că m'am mântuit de o bôlă de stomach, care m'a torturat în decurs de cinci ani. Nu-mi vor mai lipsi nici când aceste pilule. Vă exprim prin această mulțămitea mea cea mai ferbinte. Cu perfectă stimă:

Ana Zwikl.

Liquer Bernhardin din plante de Alpi

de **W. O. Bernhard** în Bregenz. O sticlă 2 fl. 60 cr., $\frac{1}{2}$ sticlă 1 fl. 40 cr., $\frac{1}{4}$ sticlă 70 cr.

Alife americană pentru reumatism,

cel mai bun mijloc la tôte suferințele reumatice: dureri de măduva spinării, junghiuri, ischias, migrenă, durere nervôsă de dinți, de cap, de urechi, etc., 1 fl. 20 cr.

Balsam miraculos englez a lui J.

Pserhofer 1 sticlă 50 cr.

Balsam de degerături,

de **J. Pserhofer** recunoscut de mulți ani ca cel mai sigur remediu contra tuturor bôlelor cauzate de ger, precum și pentru răni foarte vechi etc., 1 borcan 40 cr. cu trimitere franco 65 cr.

Kola-Preparate de Stoll,

cel mai escelent mijloc pentru întărirea stomachului și a nervilor.

Elixir-Kola sau Vin,

1 lit. 3 fl., $\frac{1}{2}$ lit. 1 fl. 60 cr. $\frac{1}{4}$ lit. 85 cr.

Balsam de guși a lui J. Pserhofer,

mijloc recomandat contra gușii, 1 flacon 40 cr., cu trimitere francată 65 cr.

Afară de preparatele aci amintite se mai află gata tôte specialitățile pharmaceutice interne și externe anunțate în țiarele austro-ungare, și tôte articolele, ce nu se află în deposit, se procură la dorință prompt și ieftin.

Trimiterile prin postă se execută cu cea mai mare grăbire trimițându-se banii înainte, comande mai mari și cu rambursă.

Apoteca la „mărul imperial de aur“ J. Pserhofer, Viena I. Singerstr. 15.

De veritabile sunt a se considera numai acele pilule, a căror îndrumări pentru folosire sunt provădute cu numele I. Pserhofer și cari pôrtă același nume și pe acoperământul cutiei cu scrisore roșie.

Scutite prin marcă și mustră înregistrată. Imitări se pedepsesc aspru

[5] 5—6